

Siflis József felvétele

Ma utoljára a Porgy és Bess

Ma, szombaton este tartják a szabadtéri játékokon Gershwin Porgy és Bess című operájának sorrendben negyedik, búcsúelőadását. Az Operaház vendégművészeinek és a fesztivál zenekarának, Pál Tamás vezette produkciója az idei nyár kiemelkedő közönségsikerét hozta, a mai előadásra is már napokkal előzőt elővételeben elkeltek a jegyek.

Találkozás a szereppel

Szirmai Márta az operáról és a dzsesszről

A kollégiumkert valódi oázis a meleg napokban. Ideális pihenőhely, nyugodt, csendes, kellemes. Szirmai Márta és férje versengve sorolják a diákokon előnyeiket. Jobban szeretik, mint bármelyik szállodát, hiszen ez utóbbiban nem mellőzhető némi formáság, nem lehet mindig fesztelenül, természetesen viselkedni.

— A Balaton-parton is a kevésbé népes részeket keressük, a hamisítatlan természeti környezetben érezzük jól magunkat. Eddig minden nyári hónapot sikerült pihenéssel tölteni, az idén azonban nem tudtam, nem is akartam visszatartani a szegedi szereplést — mondja Szirmai Márta.

Minden mozdulata, arcvonása kiegyensúlyozottságról, harmóniáról és nyugalomról árulkodik, a kedves mosoly pillanatra sem tűnik el arcáról. Nem nehéz kitalálni, hogy a felhőtlen hangulat bizonyára a szereppel való kellemes találkozásnak is köszönhető. A szereppel — mondom szükségűvűn, mert a Porgy és Bess eddigi szabadtéri előadásai után talán már senki sincs a városban, aki ne tudná: Serena jelmezében Szirmai Márta kapta a tapokat. És ha a dzsessz világában otthonos operaénekesnő játssza a néger folklórral rokon stílusú Gershwin-mű egyik jelentős szerepét, helyénvaló lehet a „kellemes találkozás” kifejezés is.

— Valóban így van. Nekem felüldülés ez a munka, eddigi pályám során a legszívesebben vállalt feladat. Valahogy természetes és kényes volt a választás, hiszen dzsesszénekesként kezdtem, most pedig az Operaház tagja vagyok. Bár ez szoprán szerep, az én alt hangommal elég nehéz kiterjedésű, viszont a dzsesszvilágba való kirándulásom idején számtalanszor énekeltem a pódiumon az opera dalait.

— Kirándulás? Ezek szerint mindig operaénekesnek készült?

— Természetesen. Öt éves koromban kezdtem zongorázni, zenegimnáziumba jártam, majd elvégeztem a konzervatóriumot. A pódiumszereplés diákkoromban kezdődött. Akkoriban a dzsessz körülbelül ugyanazt jelentette nekünk, mint a mai egyetemistáknak a beat- vagy a popzene. Szerettük, hallgattuk, a magunk kedvére énekeltek. Csakhogy nálam kibeszélt a rádió, a tévé. Figyeltek rám, foglalkoztattak, fel sem ocsúdtam, egyszercsak Mon-

te Carlóig jutottam. 1962—63, a pódium éveim voltak. A dzsesszfesztiválok mellett dalestekre, oratóriumfélépésekre is jutott idő, tanulni lehetett. Egy szép reggelen aztán úgy éreztem, jelentkezni kell. Minden fontolgatás nélkül elmentem felvételizni, énekeltem három áriát, annyit tudtam, és rövid idő múlva az Operaház tagja lettem.

Elgondolkodik, az operaházi első évekről kezd mesélni, és bár a mosoly nem tűnik el, érezni a hangján: nem volt könnyű. Hamarosan komoly, nehéz szerepeket kapott, a repertoárt szinte két év alatt kellett megteremtetni. 1964-ben debütált, aztán gyorsan egymás után következtek a szerepek, a Várnászban, az Alarcosbálban, a Trubadúrban, címszerep a Hamupipőkében és a Carmenben, vendégszereplés Bécsben a Székely fonóval és a Falstaffal.

— A Székely fonó itthoni bemutatóján Kodály Zoltán is megjelnt. Addig sem tagadtam meg a dzsesszéneklést, de ő segített, hogy máig hasznos kitérőnek érzem azt a néhány évet. Sokak megdöbbenésére megjegyeztem, hogy a Szirmai csak profitálhat a dzsesszből. Ha művészetről van szó, megengedhetők az ilyen kirándulások — mondta. Ez persze számomra azt is jelentette, hogy mint dzsesszénekesként sem tartott műkedvelőnek. Most aztán a Porgynál nem kell jobb lehetőség mind-mezeg igazának bizonyítására.

Az emberek udvariasságáról, a nagy terekről, széles utakról, a szökökutakról beszélt még Szirmai Márta, s hogy szerencsések, mert kifogtak egy utcabált és egy gyönyörű tűzijátékot. Eljön a következő évben is, ha újra megtörténik „a nagy találkozás egy másik szereppel”.
Sulyok Erzsébet

Élelmiszergazdasági kiállítás

Holnap kapuzárás

Holnap, vasárnap este zárja kapuit az Alföldi Élelmiszergazdasági '73 Kiállítás. Az ideai seregszemlén több új termékkel találkozhattak az érdeklődők, így a Dél-Alföldi Pincegazdaság pavilonjában is. A vállalat a neves borok, kellemes likőrök és különböző szeszfélek mellett kiállította az idén különösen kapóssá vált palackozott, háromdecis, 6,5 százalékos szesztartalmú fröccsújdonosságát, aminek ára 5,70 forint. Külföldi érdeklődés is mutatkozik iránta. Nagy sikerre számíthat a másik újdonság is, a Márta nevű készítmény — ami hasonlóan a Traubi sódához —, szőlőléből készült, ízletes, kicsit savanykás, mustra emlékeztető húsító. Képünkön: részlet a kiállításról.

Gazdálkodás — homokon

Minden tünet jelez valamit. Erdemes figyelni rá, hogy következtéseinkben kevésbé tévedhessünk. Ilyen apró tünetekkel találkozhatunk a homoki gazdálkodásban, s ezek a tünetek újjak is, elgondolkodtatóak is.

Kezdetben haragost játszottak a gazdák az aratógépekkel, kombájnokkal. A gépesítettségtől féltették mindennapi kenyereket. Ma ellenkezőleg. Terem a nagyüzemben búza, rozs, sőt a háztájiban is. Amikor kasza alá érik, kidöcögnek a nagytestű kombájnok és aratják, cséplik annak rendje-módja szerint. Csakhogy a háztájt is így szeretik aratni a nagyüzemi gépekkel, természetesen megfizetik érte a tarifát, oda se neki, boldoguljon a miniföld. Igen ám, de a gyakorlat torzít, mert nem aratják le először a nagyüzem területét, és csak aztán kezdenek a háztájt. Nem ám, de hogy. Se nem egyszerre, hanem inkább fordítva. Szívesség a gazdának, nagy segítség, a traktorosnak, kombájnossal borraváló, plusz jövedelem, külön-

ben is mi teremhet a háztájt, pár óra az egész. Pár órák előzik meg a közös érdeket. Így aztán végeredményben július végén még mindig aratnak azok a nagyüzemek, ahol pedig a gépi ellátottság lehetővé teszi, hogy hónap derekára befejezhetők volna ezt a munkát.

A szalmabálázással sokszor ugyanaz a helyzet.

Feldőlhet-e ezen egy gazdaság egyensúlya? Nem. De erkölcsileg sokat károsodik a közös, még ha pénzben ezt nem is szokás kifejezni. Nemcsak aratásban, akad ezen a tájon szőlőszüret, gyümölcszűret, fűszerpaprika-termesztés, kár lenne sorolni. Annál inkább, mert tapasztalható a részes művelésnél is bizonyos apró hiányosság. Vitathatatlan, jól bevált ez a művelési mód, mármint a részes művelés, különösen azokban a gazdaságokban létkérdés, ahol a fejlődés még nem érte el a kívánt szintet. Ma már hagyományos és az a tagság ragaszkodik hozzá. Érthetően. Tisztes keresethez juttat-

ja az igyekvőket. A részes művelés azonban az elmúlt évek során nem sokat változott, még inkább megszorította a mondanivalót, a kezdetben kialakult arányok erősen tartják magukat. Ha tehát például a fűszerpaprika-termesztésben a tag egy hold megművelését a termés 45 százalékaért vállalta, ez az arány megmaradt napjainkig. Így szót az alku, ne háborogjunk ellene. Igen ám, csak hogy a termelés költségei általában megdrágultak, nőtt a gépek, vegyszerek, műtrágyák, ipari anyagok ára, amit természetesen a téves vállalt magára. Persze, nőttek a természetlakok is. Az arány azonban maradt, tehát az üzem életében egy-egy növényfeleség termelésénél a megnövekedett termelési költségek egyoldalúan csak a gazdák zörségeit, illetve a „megrekedt arány” szövetkezetre eső részét terhelik. Néhány nagyüzemben már hallani; minél fejlettebb a gazdaság, annál akadályozóbb a részes művelés.

Félreértések elkerülése végett; nem a részes művelés ellen szólnak, hiszen a szegedi tájban ma még igazán nagyüzemi színvonalon gondolkodni szinte lehetetlen. Lépten-nyomon szükséges a részes művelés, a szórvány gyümölcsösök „kiosztása”, egyszerűen a kisüzemi jellegű termelés. Am az sem felemelő perspektíva, hogy a termelés évről évre növekvő anyagi terhel egyoldalúan csak a közöst károsítsák.

Talán — egyebek között —, azért is, van az, hogy bár tisztesen javulnak a termelési mutatók, mondjuk az őszibaracknál, s örülünk a jó termésnek, de még elég drágán kapjuk az ízletes, kedvelt gyümölcsöt. Vagy csak óvatosságból, nehogy elkapassanak bennünket vele?

Sz. L. I.

Munkahelyük a folyó medre

Cipőik talpa 40 kiló

Munkaruhájuk bűváröltözék. Fejükön 20 kilós sisak, benne légzőkészülék csőve, mikrofon, fülhallgató. Mellükön és hátukon 20—20 kilós nehezék, cipőik talpa összesen 40 kiló. Tizenketten dolgoznak ilyen merülő öltözkében a Hídepítő Vállalatnál, és végzik nap-nap után sajátos munkájukat.

— „Komoly” feladatok, nagy roncskitermelések 1947—1952-ig voltak. Azóta a nagyipari létesítmények úgynevezett „műtárgyainak” süllyesztését is mi végezzük. — mondja Csunderlik János üzemvezető. A folyóba süllyesztett, tízezer köbméter víz befogadására alkalmas vasbeton szekrényeket szennyvíztisztításra használják.

— Akad azért még ma is „régivágású” munka, víz alá rejtőzött régi hidroncs. Mielőtt a kiemeléshez használt száztonnás úszódarut használják, a bűvárok leszállnak a mélybe a roncsok „helyzetének” kivizsgálására, s szivattyúkkal eltávolítják a roncsokra tapadt iszapréteget. Egy-egy hidnyílás súlya úgy 150 tonna, de a ráakódott hordalék lehet több ezer tonna is. A roncsokat a bűvárok „feldarabolják”, s csak ezután látják a kiemeléshez.

— Meddig tart egy-egy hidroncs eltávolítása? — Sokszor több évig. Jelenleg Dunajvárosban 60—80-an dolgoznak. A hajóállomás fölött 30 tonnányi világháborús „lelet”: német gyártmányú ponton, hajóhorgony és más roncs várt kiemelésre. Ezek egyike tavalyl meglekelt egy rakományal teli uszályhajót is. Azóta „éles töltéseitől” sikerült csaknem teljesen megtisztítani a folyót. A Drávan nemrég három évig dolgoztunk, ez alatt 3 felrobantott híd 1200 tonnás „tetemét” sikerült napvilágra hozni.

Sokan nem is gondolják, hogy a Margit-híd és a Lánchíd alatt is húzódnak még roncsok. De ezek mindössze 10—15 tonnásak. A Déli Összekötő Vasúti híd alatt viszont 400 tonnás hidroncsot és egy 800 tonnás uszályt rejt a víz: még az idén hozzalátunk a folyó „felszabadításához”. A Szabadság-

híd alatt a volt pályaszerkezet kétezer tonnás darabja vár elszállításra, jöllehet nem veszélyeztetik a hajózást.

Hároméves könnyű- és nehézbűvár kiképzésben részesülnek. Csak makkegészségesen szállhatnak le a mélybe, hiszen a víz nyomása alatt még egy lyukas fog is fájdalmat okozhat, egy kis nátha már légzési zavarokkal járhat.

Lopott kocsikkal autóztak

Többrendbeli, társtetteségben és bünszövetségben elkövetett lopás miatt állt a szegedi járásbíróasztal előtt három szőregi fiatalember, valamennyien 18 éven aluliak voltak, amikor a bűnselekményeket elkövették, s velük együtt egy nagykorú társuk, Petrovski Sándor, 19 éves, Szőreg, Béke utca 66. szám alatti lakos. Elhatározták, hogy után parkoló gépkocsikat törnek fel Szegeden, s azokkal autózgatni fognak. Tették megvalósításához több mint 20 gépkocsijátóes indítókulcsot loptak a MERKUR-telepről. A kulcsok birtokában kinyithattak különböző típusú személygépkocsikat.

Először Újszegeden, a Vedres utcában nyitottak fel egy Skodát, amelyet azonban nem tudtak elindítani. Az autóból azonban különféle használati tárgyakat vittek el. Szegeden, a Nádor utcában kísérleteztek másodsor, ugyancsak egy Skodát akartak elvinni, de ismét csődöt mondott az autózéteségi gyakorlatuk. Harmadszorra egy Warszawa gépkocsit nyitottak fel a Bolyai János utcában, amelyet elvittek, s mintegy 150 kilométert autóztak vele, majd visszavittek a parkolóhelyre. Mielőtt azonban a gépkocsit otthagyták volna, összerétezték szegatták az elektromos vezetékeket.

Hasonló módon ezután so-

rozatban vittek el parkoló gépkocsikat Szegedről, például Odesszából, a 22-es épület elől, a Széchenyi térről, a Bartók Béla térről, a Hungária-szálló elől, a Bocskai utca 13. számú ház bejáratától, a Lenin körútról, a Victor Hugo, a Szűcs utcából. Legtöbbször Warszawa gépkocsikhoz volt szerencsésük, azokat könnyebben ki tudták nyitni és elindítani. A Victor Hugo utcából elvitt Moszkvics személygépkocsival például Makóra utaztak. Útközben a gyakorlatlan vezetés következtében a gépkocsival felborultak. A fiatalok tolvajok egyike ez alkalommal lábtörést szenvedett, és gerincsigolya-repedést. A gépkocsit összetörték, 18 ezer forint kárt okoztak benne. Rájuk bizonyult még egy betörés is. Behatoltak a szőregi általános iskolába, amelynek politechnikai műhelyéből elvittek több ezer forint értékű kéziszerszámot.

A szegedi járásbíróasztal mind a három fiatalok és Petrovski Sándor esetében megállapította a bünszövetséget. Két fiatalokért fejenként másfél év börtönre ítélték. Harmadik, fiatalok társuk büntetése 4 hónap szabadságvesztés. Nagykorú társuk, Petrovski, mint harmadrendű vádlott 1 év börtönbüntetést kapott. Az ítélet nem jogerős, csak a 4 hónap fogházra ítélt vádlott esetében.

L. F.